

VERSIFICAȚIA sau PROZODIA

VERSUL este un rând dintr-o poezie.

STROFA este o grupare de versuri, în număr variabil, despărțită de alte asemenea unități printr-un spațiu alb.

După numărul de versuri, strofa este:

- Monovers – când este alcătuită dintr-un vers.
- Distih – când este alcătuită din două versuri.
- Terțină – când este alcătuită din trei versuri.
- Catren – când este alcătuită din patru versuri.

Strofa mai poate avea cinci versuri (cvinarie), șase versuri (sextină), șapte versuri (septimă), opt versuri (octet), nouă versuri (nonă), zece versuri (decimă).

MĂSURA reprezintă numărul de silabe dintr-un vers.

RIMA constă în potrivirea sunetelor de la sfârșit de vers, începând cu ultima vocală accentuată.

Tipuri de rime:

- Monorimă – când toate versurile rimează (**a a a a**):

„ *La circ, în târgul Moșilor,*

Pe gheața unui răcitor,

Trăia voios și zâmbitor

Un penguin din Labrador. “

(Gellu Naum – Cărțile cu Apolodor)

- Rimă împerecheată – când primul vers rimează cu al doilea și al treilea cu al patrulea (**a a b b**)

„ *Din văzduh cumplită iarnă cerne norii de zăpadă,*

Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;

Fulgii zbor, plutesc ă-n aer ca un roi de fluturi albi,

Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi. “

(Vasile Alecsandri – Iarna)

- Rimă încrucișată – când primul vers rimează cu al treilea și al doilea cu al patrulea

(**a b a b**):

„ *A fost odată ca-n povești,*

*A fost ca niciodată,
Din rude mari împărătești,
O prea frumoasă fată. “* (Mihai Eminescu – *Luceafărul*)

- Rimă îmbrățișată – când primul vers rimează cu al patrulea și al doilea cu al treilea

(**a b b a**):

*„ Tot miroase via a tămâios și a coarnă,
Mustos a piersici coapte și crud a foi de nuc...
Vezi, din zăvoi sitarii spre alte veri se duc;
Ce vrea cu mine toamna pe dealuri de mă-ntoarnă? ”* (Ion Pillat – *În vie*)

Când versurile nu rimează, se numesc **versuri albe**.

Versurile lipsite de rimă, fără structură ritmică regulată, se numesc **versuri libere**.

RITMUL constă în succesiunea regulată și armonioasă a silabelor accentuate și neaccentuate dintr-un vers.

PICIORUL METRIC (METRUL) este unitatea ritmică alcătuită dintr-un număr constant de silabe accentuate și neaccentuate care se repetă într-un vers.
Printre picioarele metrice sunt:

- **Troheul** – picior bisilabic, în care prima silabă este accentuată și a doua este neaccentuată.
- **Iambul** – picior bisilabic, în care prima silabă este neaccentuată și a doua este accentuată.
- **Amfibrahul** – picior trisilabic, în care prima silabă și a treia sunt neaccentuate iar a doua silabă este accentuată.

În funcție de tipul de picior metric, ritmul poate fi:

- **Ritm trohaic** – alcătuit dintr-o succesiune de trohei
- **Ritm iambic** – alcătuit dintr-o succesiune de iambi
- **Ritm amfibrahic** – alcătuit dintr-o succesiune de amfibrahi.

CEZURA – pauza ce se face în interiorul versului.